

ΙΣΤ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο Παναγιώτης Σκαλτσής: «Το Αγιολόγιο υπηρετεί τη Θεολογία». (Κατερίνα Χουζούρη)

/ [Πεμπτούσια](#)

Η Ειδική Επιτροπή Λειτουργικής Αναγεννήσεως, με την ευλογία της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, διοργανώνει το ΙΣΤ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, από 19 έως 21 Σεπτεμβρίου, στο Πνευματικό – Διοικητικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος, στη Λαμία. Το Συμπόσιο τελεί υπό την αιγίδα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου. Γενικό θέμα του Συμποσίου είναι: «ΤΟ ΑΓΙΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ».

Την έναρξη των εργασιών θα ευλογήσει ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος και θα ακολουθήσουν οι προσφωνήσεις του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Νικολάου, ο οποίος είναι ο φιλοξενών το Συμπόσιο και του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καισαριανής, Βύρωνος και Υμηττού κ. Δανιήλ, ο οποίος είναι ο Πρόεδρος της Ειδικής Επιτροπής Λειτουργικής Αναγεννήσεως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΣΤ΄
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ
ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

Υπό την αιγίδα
τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος
κ.κ. Ἱερονύμου

Θέμα:
«ΤΟ ΑΓΙΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ»

ΧΡΟΝΟΣ:
19-21 Σεπτεμβρίου 2016

ΤΟΠΟΣ:
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ
Πνευματικόν - Διοικητικόν Κέντρον εἰς Λαμίαν

Φορεῖς Ὄργανώσεως:
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Μετά τις προσφωνήσεις και τους χαιρετισμούς, σύμφωνα με το πρόγραμμα, τη Δευτέρα 19 Σεπτεμβρίου θα μιλήσουν:

Ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ιωάννης Σκιαδαρέσης, Αναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα : «Η έννοια του “Αγίου” στη βιβλική θεολογία».

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ. Ιερεμίας (Φούντας), Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «“Οι προ Νόμου Πατέρες”: Το Αγιολόγιον της Παλαιάς Διαθήκης».

Ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Θεόδωρος Κουμαριανός, Λέκτορας Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα : «Οι “Χοροί” των Αγίων».

Ο κ. Παναγιώτης Υφαντής, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα: « Αναγνώριση Αγίων και αγιοκατάταξη στην Ορθόδοξη Εκκλησία».

Την Τρίτη 20 Σεπτεμβρίου, το πρωί θα τελεσθεί Θεία Λειτουργία. Στη συνέχεια θα μιλήσουν:

Ο κ. Συμεών Πασχαλίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα : «Πηγές, συλλογές και εκδόσεις στην παλαιότερη και σύγχρονη αγιολογική έρευνα».

Η κα Α. Σαραντουλάκου, Δρ. Θεολογίας, ΕΔΙΠ Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα : «Η αγιολογική αφηγηματολογία: Βιογράφοι και Συναξαριστές των Αγίων».

Ο κ. Παναγιώτης Σκαλτσής, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα : «Ο λειτουργικός χαρακτήρας της μνήμης των Αγίων».

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερρών και Νιγρίτης κ. Θεολόγος, με θέμα : «Οι Νεομάρτυρες».

Ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμ. κ. Ν. Ιωαννίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα : «Η τιμή των ιερών λειψάνων».

Ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμ. κ. Βαρνάβας Θεοχάρης, Γραμματέας της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Λειτουργικής Αναγεννήσεως, με θέμα: «Εγκωμιαστικοί Λόγοι στους Αγίους».

Ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Κ. Καραϊσαρίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα : «Η μνημόνευση των Αγίων στη Θεία Λειτουργία».

Ο κ. Γ. Φίλιας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα : «Η τιμή των Αγίων Αγγέλων».

Ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Στ. Σκλήρης, Δρ. Θεολογίας, με θέμα : «Η εικονογράφηση των Αγίων».

Ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Θεμιστοκλής Χριστοδούλου, Δρ. Θεολογίας, με θέμα : «Σύνθεση νεωτέρων ακολουθιών προς τιμήν των Αγίων».

Την Τετάρτη 21 Σεπτεμβρίου, το πρόγραμμα έχεις ως εξής:

Ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Β. Καλλιακμάνης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, θα μιλήσει με θέμα: «Αγιολόγιο και ποιμαντική πράξη της Εκκλησίας».

Ο κ. Α. Βουρλής, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, θα μιλήσει με θέμα : «Υμνολογικά θέματα στην τιμή των Αγίων».

Στο τέλος των εργασιών θα μιλήσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καισαριανής, Βύρωνος και Υμηττού κ. Δανιήλ και μετά τη γενική συζήτηση θα ακολουθήσουν Προτάσεις – Συμπεράσματα.

Παναγιώτης Σκαλτσής, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,

Ο κ. Παναγιώτης Σκαλτσής, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, απάντησε στις ερωτήσεις της Πεμπτουσίας, για το ΙΣΤ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων που οργανώνει η Ειδική Συνοδική Επιτροπή Λειτουργικής Αναγεννήσεως και τη σημασία του.

Πεμπτουσία: κύριε Καθηγητά, θα θέλαμε ένα γενικό σχόλιό σας, για την επιλογή του συγκεκριμένου θέματος. Πώς συνδέεται το Αγιολόγιο, με τη ζωή της Εκκλησίας;

Παναγιώτης Σκαλτσής: Να ξεκινήσουμε λοιπόν με το γεγονός ότι πρόκειται για το

ΙΣΤ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, που οργανώνεται από την Ειδική Συνοδική Επιτροπή Λειτουργικής Αναγεννήσεως, που καθιερώθηκε από τον μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κυρό Χριστόδουλο. Το θέμα «Το Αγιολόγιο της Εκκλησίας, σημαίνει ότι θα ερευνήσουμε την έννοια του Αγίου, ειδικότερα θα μας απασχολήσει η συγκεκριμένη θεματική του Συμποσίου. Το Αγιολόγιο, όπως καταλαβαίνετε, το βλέπουμε σε συνάφεια με τη Λατρεία της Εκκλησίας. Η Λατρεία είναι η πηγή, το κέντρο της πνευματικής ζωής, μέσα στην Εκκλησία. Πώς δηλαδή η Εκκλησία προσλαμβάνει την Αγιότητα, πώς η Εκκλησία αναδεικνύει την Αγιότητα, πώς η Εκκλησία τιμά τους Αγίους, τους φίλους και οικείους του Θεού. Η Αγιότητα είναι στοιχείο της Εκκλησίας και εκφράζεται και μέσα από τα πρόσωπα τα οποία συγκροτούν, αποτελούν το σώμα της Εκκλησίας, που είναι οι Άγιοί μας.

Πεμπτουσία: κύριε Καθηγητά, το θέμα το οποίο θα αναπτύξετε στο Συνέδριο είναι «Ο λειτουργικός χαρακτήρας της μνήμης των Αγίων». Τι εννοείτε ακριβώς;

Παναγιώτης Σκαλτσής: Θα αναπτύξω την εισήγησή μου, με βάση τρεις άξονες. Τον ιστορικό, τον τελετουργικό και το θεολογικό. Από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες, η Εκκλησία ενέταξε τους Αγίους στο Εορτολόγιο. Για να προβληθεί η αγιότητα, η αρετή, ο Χριστοκεντρικός βίος, η Εκκλησία τιμά τον Άγιο με συγκεκριμένους τρόπους, σε Ναούς, με ύμνους, με ψαλμούς, με ακολουθίες, με πανηγύρεις. Σε ό,τι αφορά στο τελετουργικό τυπικό, η μνημόνευση των Αγίων γίνεται σε συγκεκριμένες στιγμές της Θείας Λειτουργίας, όχι για να συγχωρεθούν οι αμαρτίες, αλλά ως ευχαριστία στο Θεό που μας έδωσε τους αγίους και τους έχουμε πρεσβευτές στη ζωή μας. Εκτός από το ιστορικό στοιχείο, υπάρχουν και άλλα, τελετουργικά και εορτολογικά στοιχεία. Είναι π.χ. οι συνάξεις των αγίων Αποστόλων, των Αρχαγγέλων, κ.ά. δηλαδή οι πιστοί συνάζονται για να τους τιμήσουν. Επίσης, όταν έχουμε μία μεγάλη γιορτή, π.χ. τα Χριστούγεννα, εκείνη την ημέρα δεν χωρούν άλλες γιορτές Αγίων, οι οποίοι γιορτάζονται την άλλη ημέρα: την επομένη των Χριστουγέννων λοιπόν, γιορτάζουμε τη Σύναξη της Υπεραγίας Θεοτόκου. Είναι το πρόσωπο που συνέβαλε στην ενσάρκωση του Λόγου του Θεού. Είναι επίσης, οι αποδώσεις εορτών ή οι μεταθέσεις τους. Ένα άλλο στοιχείο είναι οι συνεορτασμοί Αγίων. Οι τρεις Ιεράρχες, π.χ. εορτάζονται και μεμονωμένα και όλοι μαζί. Η Εκκλησία προσπαθεί να αναδείξει αυτόν τον λειτουργικό χαρακτήρα των Αγίων, όχι απλά ως μια ιστορική αναφορά. Επιδιώκει να αναδείξει το πώς τους τιμούμε και τι συνέπεια έχει αυτό μέσα στη λειτουργική εφαρμογή και πράξη. Ένα τρίτο κομμάτι, είναι το καθαρά, θα λέγαμε, θεολογικό. Το Αγιολόγιο υπηρετεί τη Θεολογία, το Μυστήριο της Ενσαρκώσεως, το Μυστήριο της Οικονομίας και προβάλλει την αγάπη της Εκκλησίας προς τον άνθρωπο, δια των Αγίων. Σε καθημερινή βάση, η Εκκλησία προβάλλει το Μυστήριο της Θείας

Οικονομίας και δια των αγίων. Αυτό το περνάει μέσα στην ψυχή και το πνεύμα των ανθρώπων και μας εμπνέει το αγιολογικό ήθος, την πνευματικότητα, την αγιότητα, το λειτουργικό ήθος, με τις ευκαιρίες των γιορτών των Αγίων, που είναι καθημερινές. Οι γιορτές του Χριστού, της Παναγίας, των Αγίων, τους κρατούν ζωντανούς στη μνήμη μας.

Κατερίνα Χουζούρη